

INFORMATOR WIELKOPOLSKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY ARCHITEKTÓW RP

19/2024.11.14

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

spis treści:

BIURO	3
DYŻUR PRAWNIKA	3
OBOWIĄZUJĄCE OPŁATY	4
KONKURSY	4
KONKURS STUDENCKI im. architektów Janiny i Władysława Czarneckich - laureaci	4
KONKURS NAWW 2024 - ogłoszenie wyników	6
KOMUNIKATY	7
STAROSTWO POWIATOWE - OSTRÓW WIELKOPOLSKI - oferta pracy - inspektor	7
URZĄD MIASTA - KIELCE - oferta pracy - Architekt Miasta	8
IARP - WPOIA RP - PROGRAM EDUKACYJNY - "KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI"	8
ARCHICAD 26 - SPRZEDAŻ LICENCJI	8
SZKOLENIA	9
GUNB - INFORMACJA O SZKOLENIACH	9
PRAWO	9
INFORMACJA - PRZEPISY PRAWNE	9
WYDARZENIA	10
BWA - PIŁA - WYSTAWA ARCHITEKTA - Rafał Lisiak - 15 listopada/16 grudnia	10
SARP OP - spacer ZBUDOWANE - 16 listopada	11
PROJEKTOR - seans filmowy - 18 listopada	12
KONFERENCJA KONSERWATORSKO-ARCHITEKTONICZNA - 21/22 listopada	13
FESTIWAL "NOWY PLAN" - Spacer: Kościół pw. Świętej Rodziny - 23 listopada	14
MPOIA RP - KONFERENCJA - ZAKOPANE - 28/29 listopada	15
PROJEKTOR - seans filmowy - 5 grudnia	17
PROJEKTOR - seans filmowy - 12 grudnia	17
POSZUKIWANY AUTOR / SPADKOBIERCY PROJEKTU	18
ODESZLI Z NASZEGO GRONA	18
Kazimierz Ferenc, architekt (1944 - 2024) - pierwszy Prezes IARP	18
TU NAS ZNAJDZIESZ	22

BIURO

Wielkopolska Okręgowa Izba Architektów RP

Stary Rynek 56
61-772 Poznań
tel./fax. (61) 855 08 46
e-mail: wielkopolska@izbaarchitektow.pl

biuro czynne:

poniedziałek: 15.00-19.00
wtorek: 10.00-15.00
środa: nieczynne
czwartek: 10.00-15.00
piątek: 10.00-15.00

Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna WPOIA RP

Stary Rynek 56
61-772 Poznań
tel./fax. (61) 855 08 46
kom. 538 955 578
e-mail: wp.okk@izbaarchitektow.pl

dyżur:

poniedziałek: 10.00-13.00
czwartek: 15.00-18.00

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej WPOIA RP

Stary Rynek 56
61-772 Poznań
tel./fax. (61) 855 08 46
e-mail: wp.oroz@izbaarchitektow.pl

UWAGA!

W sprawach pilnych prosimy o kontakt telefoniczny z biurem WPOIA RP pod numerem: 538 951 391

DYŻUR PRAWNIKA

Rada Wielkopolskiej OIA RP uprzejmie informuje, że kolejny dyżur Prawnika WPOIA RP odbędzie się w formule konsultacji telefonicznych w dniu:

21 listopada 2024 r. (czwartek)
12 grudnia 2024 r. (czwartek)
19 grudnia 2024 r. (czwartek)

Zainteresowanych konsultacjami prawnymi prosimy o zgłaszanie chęci konsultacji, najpóźniej do dnia poprzedzającego dyżur do godz. 17.00, drogą mailową na adres biura: wielkopolska@izbaarchitektow.pl. W zgłoszeniu należy podać numer telefonu do kontaktu.

W dniu dyżuru, w wyznaczonych godzinach: tj. 15.30 – 17.00, Pan Prawnik – r. pr. Patryk Kajdasz - zadzwoni do osób, które się zgłosiły. Jednocześnie informujemy, iż godzina zakończenia konsultacji jest godziną orientacyjną. Czasami indywidualne rozmowy są dłuższe, zatem kolejne zapisane osoby proszone są o uzbrojenie się w cierpliwość.

Pomoc prawna obejmuje konsultacje dla członków WPOIA RP w zakresie:

- prawa gospodarczego,
- prawa cywilnego,
- prawa karnego,
- postępowania sądowego,
- prawa własności intelektualnej,
- prawa zamówień publicznych,
- prawa procesu inwestycyjnego.

Prawnik informuje, iż poza standardowymi tematami dotyczącymi prawa budowlanego i autorskiego, może służyć także poradą i pomocą w tzw. sprawach frankowych w zakresie doradztwa, a także w prowadzeniu sądowym takich spraw. Tematy te można poruszać również w ramach dyżurów dla członków WPOIA RP.

OBOWIĄZUJĄCE OPŁATY

Rada Wielkopolskiej OIA RP informuje, że zgodnie z uchwałą Krajowego Zjazdu IARP z grudnia 2022 roku dotyczącą wysokości składki członkowskiej w Izbie Architektów RP w 2024 roku, a także uchwałą KRIA nr O-55-VI-2023, co zostało potwierdzone przyjęciem budżetu Krajowej Izby Architektów RP na rok 2024 na ostatnim Zejeździe IARP, który odbył się w Warszawie, w dniach 15 i 16 grudnia 2023 roku -

składka członkowska w 2024 roku wynosi 112 zł miesięcznie (1344 zł rocznie).

Pozostałe opłaty obowiązujące w 2024 roku, zgodnie z uchwałą KRIA nr O-113-VI-2023:

- składka członkowska w okresie zawieszenia - 11,20 zł (10% składki podstawowej),
- opłata za wpis na listę członków - 630 zł
- opłata za przywrócenie członkostwa po okresie zawieszenia (z indywidualnymi wyjątkami) - 630 zł
- opłata za ponowny wpis na listę członków - 1590 zł
- opłata za szkolenie uzupełniające wymagane przy ponownym wpisie na listę członków - 210 zł

Składki członkowskie należy wpłacać na konto WPOIA RP nr: **71 1020 4027 0000 1202 0033 5935** podając w treści przelewu: **imię i nazwisko** oraz nr członkowski **WP-.....** osoby, której składki dotyczą.

Rada Wielkopolskiej OIA RP uprzejmie prosi o terminowe opłacanie składek członkowskich, a także o niewskazywanie w treści przelewu okresu składkowego, którego przekazywana kwota dotyczy, bowiem często nie jest on zgodny ze stanem faktycznym.

Jednocześnie Rada Wielkopolskiej OIA RP rekomenduje dokonywanie wpłat z góry za okres pół roku lub roku, które zdecydowanie usprawniłoby działania księgowo WPOIA RP.

KONKURSY

KONKURS STUDENCKI im. architektów Janiny i Władysława Czarneckich - laureaci

Dnia 29 października 2024 roku w SARP social club w Poznaniu odbyło się uroczyste ogłoszenie wyników XLIV edycji Konkursu im. architektów Janiny i Władysława Czarneckich na najlepszą pracę semestralną wykonaną przez studentów Architektury poznańskich uczelni – na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej oraz na Wydziale Architektury i Wzornictwa Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Konkurs organizowany jest przez SARP Oddział Poznań przy współudziale Wielkopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP.

Nagrody finansowe w Konkursie ufundowali:

- Wielkopolska OIA RP,
- Prezydent Miasta Poznania,
- Wojewoda Wielkopolski
- Marszałek Województwa - nagrody dodatkowe dla prac urbanistycznych.

Jury Konkursu w składzie: arch. Marcin Kościuch (przewodniczący), arch. Katarzyna Weiss, arch. Karolina Groszek, arch. Michał Bekas, arch. Borys Wrzeszcz (sekretarz) dokonało wyboru najlepszych prac i przyznało poniższe nagrody:

1 NAGRODA EX AEQUO – „Na Kwadracie – wspólnota mieszkaniowa na Bielnikach w Poznaniu”

autor: Jakub Wichtowski

prowadzący: mgr. inż. arch. Andrzej Kurzawski, mgr. inż. arch. Hugon Kowalski,

Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

nagroda Prezydenta Miasta Poznania w wysokości 4 500 zł, nagroda dodatkowa Marszałka Województwa Wielkopolskiego

Uzasadnienie:

Nagroda została przyznana za świetnie zaprojektowany zespół architektury mieszkaniowej o współczesnym charakterze. Umiejętnie dobrane elementy dzisiejszego języka architektury pozwoliły autorowi stworzyć spójną, atrakcyjną przestrzeń urbanistyczną. Jest to niewielki zespół o wyrazistej, dzisiejszej formie, w którym zastosowano nowoczesne technologie i rozwiązania funkcjonalne. Projekt wyróżnia się precyzyjnym dopracowaniem szczegółów, zarówno na poziomie urbanistyki, jak i detali architektonicznych. Widać w nim nie tylko wyczerpanie na aktualne trendy projektowe, ale także dużą wrażliwość społeczną.

1 NAGRODA EX AEQUO – „Zespół Urbanistyczny Papiernia Malta”

autor: Mikołaj Betka

prowadzące: dr hab. inż. arch. Elżbieta Raszeja, prof. UAP, mgr inż. arch. Magdalena Wilczyńska

Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

nagroda Prezydenta Miasta Poznania w wysokości 4 500 zł, nagroda dodatkowa Marszałka Województwa Wielkopolskiego

Uzasadnienie:

Jury Konkursu pragnie wyrazić swoje uznanie dla pracy pana Mikołaja Betki, która stanowi doskonały przykład urbanistycznego podejścia na najwyższym poziomie. Praca ta wyróżnia się głęboką analizą problemów związanych z przestrzenią miejską. Autor w sposób profesjonalny i kompleksowy uwzględnił kluczowe aspekty, takie jak tereny zielone, ciągi komunikacyjne, a także powiązania z istniejącą zabudową i infrastrukturą. Zaproponowany przez autora układ urbanistyczny zespołu mieszkalno-usługowego z elementami takimi jak przedszkole, place, tereny rekreacyjne i starannie skomponowana zieleń pokazuje nie tylko spójność i przemyślaną koncepcję, ale także wrażliwość na potrzeby przyszłych mieszkańców i użytkowników przestrzeni. Takie podejście zasługuje na szczególne wyróżnienie. Co więcej, praca pana Betki wyróżnia się również na poziomie graficznym – prezentacja projektu jest niezwykle klarowna i estetyczna, zawierająca interesujące kadry oraz widoki, które doskonale oddają zamierzenia projektowe. Jest to przykład profesjonalnego przygotowania, które powinno być wzorem dla adeptów architektury i urbanistyki.

2 NAGRODA – „Well Being”

autorka: Aleksandra Bieszka

prowadząca: Celine Verissimo

Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

nagroda Wojewody Wielkopolskiego: 4 000 zł

Uzasadnienie:

Praca wyróżnia się umiejętnym wkomponowaniem nowo zaprojektowanej tkanki w istniejący, zróżnicowany kontekst przestrzenny, który obejmuje różnorodne formy zabudowy – od jednorodzinnych, przez szeregowe, po wielorodzinne. Autorka z powodzeniem kreuje nową formę hybrydową, która łączy cechy wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej z kameralnym charakterem domów jednorodzinnych. Osiąga to poprzez podział budynków na mniejsze moduły o szerokości elewacji wynoszącej 6 metrów, a także poprzez zróżnicowanie wysokości, kolorystyki oraz detali architektonicznych. Takie podejście zapewnia harmonijne wpisanie się w otaczający krajobraz, jednocześnie tworząc spójną i nowoczesną formę. Dużą wartością pracy jest wrażliwość autorki na relacje społeczne. Autorka oprócz zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych przyszłych odbiorców, dba również aby osiedle pomagało wytworzyć warstwę społeczną osiedla. Zachęca swoich mieszkańców do generowania więzi sąsiedzkich na osiedlu tworząc takie funkcje jak wspólny dziedziniec, wspólne przestrzenie zielone, wspólna farma miejska, małe targowisko, warsztat czy mała gastronomia. To powoduje, że projekt ten tworzy oryginalną i atrakcyjną propozycję mieszkaniową dla ludzi pochodzących z różnych grup społecznych, o różnym statusie materialnym oraz będących w różnym wieku.

3 NAGRODA – „Przedszkole integracyjne FSO”

autorki: Aleksandra Bieszka, Maria Pielach

prowadzący: dr inż. arch. Tomasz Piwiński ad.

Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

nagroda Wojewody Wielkopolskiego: 1 000 zł, nagroda Wielkopolskiej OIA RP: 2 000 zł

Uzasadnienie:

Jury z uznaniem wyróżniło pracę za doskonałe przełożenie założeń współczesnej pedagogiki inkluzyjnej na język architektury. Projektowany budynek w układzie parterowym gwarantuje pełną dostępność, eliminując bariery architektoniczne, co ma kluczowe znaczenie dla stworzenia przestrzeni otwartej i przyjaznej dla wszystkich użytkowników. Sale, które otwierają się na wspólną przestrzeń, sprzyjają nie tylko poznawczemu, ale i społecznemu rozwojowi dzieci, tworząc dynamiczne i wielofunkcyjne środowisko edukacyjne. Jury doceniło również innowacyjne podejście do wykorzystania dachu budynku, który zaplanowano jako przestrzeń aktywnego wypoczynku, dostępną zarówno dla dzieci, jak i lokalnej społeczności. To rozwiązanie nadaje projektowi wyraźny wymiar społeczny, podkreślając jego integracyjny charakter. Takie podejście stanowi wzorcowy przykład, jak architektura może wspierać rozwój dzieci, jednocześnie wzmacniając więzi społeczne w lokalnym otoczeniu.

Więcej informacji oraz wyniki Konkursu dostępne na stronie SARP: <https://tiny.pl/npcm00qc>

Wszystkim finalistkom i finalistom serdecznie GRATULUJEMY!

KONKURS NAWW 2024 - ogłoszenie wyników

Rada Wielkopolskiej OIA RP i Zarząd SARP Oddział Poznań informują, że uroczyste ogłoszenie wyników i wręczenie statuetek 5 edycji Nagrody Architektonicznej Województwa Wielkopolskiego (NAWW) odbędzie się dnia 29 listopada 2024 r. o godz. 17.30 w Galerii Miejskiej ARSENAŁ - Poznań, Stary Rynek 6. Po części oficjalnej

Organizatorzy zapraszają wszystkich chętnych na " imprezę środowiskową", która odbędzie się w SARP social club - Poznań, Stary Rynek 56.

Nagroda NAWW przyznawana jest corocznie najlepszym dziełom architektonicznym w następujących kategoriach: BUDYNEK UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, BUDYNEK MIESZKALNY WIELORODZINNY, DOM, WNĘTRZE i PRZESTRZEŃ WSPÓLNA oraz MŁODY TWÓRCA i DZIEŁO EKSPORTOWE - dla najlepszego dzieła architektonicznego zrealizowanego poza granicami administracyjnymi województwa wielkopolskiego autorstwa wielkopolskich projektantów.

W tegorocznej edycji KAPITUŁA Nagrody Architektonicznej Województwa Wielkopolskiego obradowała i oceniała prace i twórców w następującym składzie:

arch. Dariusz Herman - Przewodniczący Kapituły, SARP Oddział Koszalin

arch. Wojciech Mazan - członek redakcji kwartalnika RZUT

arch. Ewa Porębska - krytyczka, kuratorka architektury, laureatka Nagrody Honorowej SARP 2023

arch. Kinga Grzybowska - przedstawiciel SARP Oddział Poznań, Sekretarz Zarządu

arch. Piotr Kluj - przedstawiciel WPOIA RP, Wiceprzewodniczący Rady

arch. Mariusz Jakubczyk - przedstawiciel WPOIA RP, członek Rady

arch. Aida Januszkiewicz-Piotrowska – przedstawiciel Wojewody Wielkopolskiego, członek WPOIA RP

arch. Jowita Maćkowiak – przedstawiciel Marszałka Województwa Wielkopolskiego

Sekretarz Nagrody: Magdalena Wypusz

Szczegółowe informacje i zestawienie nominowanych obiektów oraz młodych twórców dostępne są na STRONIE INTERNETOWEJ: www.naww.pl

ORGANIZATORZY:

Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Poznań, Wielkopolska Okręgowa Izba Architektów RP

PATRONAT:

Wojewoda Wielkopolski, Marszałek Województwa Wielkopolskiego

PATRONAT MEDIALNY:

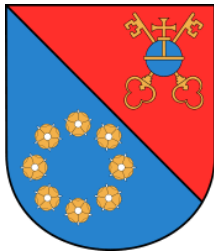
Z:A "Zawód: Architekt", WhiteMAD, A&B "Architektura i Biznes", Radio Afera, Radio Poznań

SPONSORZY NAGRODY: Aliplast, Baunit, Fakro, Geze

ZAPRASZAMY SERDECZNIE do udziału w UROCZYŚCIOCII!

KOMUNIKATY

STAROSTWO POWIATOWE - OSTRÓW WIELKOPOLSKI - oferta pracy - inspektor

Rada Wielkopolskiej OIA RP, na prośbę Wicestarosty Ostrowskiego, architekta Radosława Torzyńskiego, członka Wielkopolskiej OIA RP, informuje że Starostwo Powiatowe w Ostrowie Wielkopolskim prowadzi nabór na stanowisko podinspektora / inspektora w Wydziale Rozwoju Powiatu w Referacie Architektury i Budownictwa.

Szczegółowe informacje: <https://bip.powiat-ostrowski.pl/artukul-9573.html>

URZĄD MIASTA - KIELCE - oferta pracy - Architekt Miasta

Rada Wielkopolskiej OIA RP, na prośbę Przewodniczącego Przewodniczący Rady Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Architektów RP, przekazuje informację Prezydenta Miasta Kielce o naborze na wolne stanowisko Architekta Miasta w randze Zastępcy Dyrektora w Biurze Rozwoju Miasta w Urzędzie Miasta Kielce.

Szczegółowe informacje: <https://tiny.pl/s94x-36f>

IARP - WPOIA RP - PROGRAM EDUKACYJNY - "KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI"

W ramach programu edukacyjnego Izby Architektów RP pn.: "Kształtowanie Przestrzeni" skierowanego do uczniów ostatnich klas szkół podstawowych oraz do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych i innych placówek edukacyjnych, realizowanego przez Wielkopolską Okręgową Izbę Architektów RP, w szkołach na terenie Poznania i Wielkopolski, między innymi w poznańskim Zespole Szkół Budownictwa nr 1 - uczniowie Liceum ZSB nr 1

wybrali się do Muzeum Narodowego w Poznaniu, do niedawno otwartej Galerii Sztuki Polskiej realizując pod hasłem "Kierunek zwiedzania" jedno z zagadnień programu, dotyczące funkcji, identyfikacji, zależności i klasyfikacji przestrzeni. Zajęcia miały niecodzienny przebieg i odbywały się pod czujnym okiem naszego edukatora, nauczycielki tej szkoły - niezastąpionej i pełnej pomysłów Pani Karoliny Dobrzyńskiej - Szefer. Koordynacją programu KP w Wielkopolskiej OIA RP zajmuje się architekt Dagmara Pawlak, członek Rady Wielkopolskiej OIA RP.

Więcej informacji: [KIERUNEK ZWIEDZANIA - Zespół Szkół Budownictwa Nr 1 w Poznaniu](#)

W tegorocznej edycji programu "Kształtowanie Przestrzeni", w semestrze zimowym roku szkolnego 2024/2025 bierze udział 5 szkół:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Kaliszu
- Zespół Szkół RCKU (Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego) w Trzciance
- Szkoła Podstawowa Sióstr Nazaretanek w Kaliszu
- Zespół Szkół Budownictwa nr 1 w Poznaniu
- Zespół Szkół Zawodowych nr 6 w Poznaniu

ARCHICAD 26 - SPRZEDAŻ LICENCJI

Rada Wielkopolskiej OIA RP informuje, iż jeden z architektów, członków WPOIA RP, z uwagi na przebranzwienie firmy i zmianę profilu działalności jest zainteresowany sprzedażą dożywotniej licencji Archicada 26 - na 5 stanowisk pracy w Teamworku. Pozwala to na szybkie opracowanie dokumentacji 5 osobom w BIMie. Na tej licencji działają też wszystkie starsze wersje programu Archicad. Istnieje możliwość wystawienia faktury VAT oraz możliwość rozliczenia ratalnego. Wirtualny klucz i licencja wykupiona jest w WSC. Zainteresowany architekt jest otwarty na negocjacje cenowe lub może udostępnić dzierżawę tej licencji. Oferta jest korzystna, bo odpowiada obecnemu kosztowi rocznej dzierżawy tego programu.

Zainteresowanych powyższą ofertą prosimy o kontakt z biurem Wielkopolskiej OIA RP drogą mailową na adres - wielkopolska@izbaarchitektow.pl z podaniem numeru telefonu do kontaktu.

SZKOLENIA

GUNB - INFORMACJA O SZKOLENIACH

Rada Wielkopolskiej OIA RP przekazuje członkom Wielkopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP informację o szkoleniach organizowanych przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, które mogą być przydatne także dla architektów.

Każdy architekt, na portalu eBudownictwo GUNB może utworzyć konto jako zwykły użytkownik (zakładka obywatel) i po zatwierdzeniu konta przez administratora uzyskuje dostęp do szkoleń.

Link do strony GUNB - <https://e-budownictwo.gunb.gov.pl/>

ZACHĘCAMY do skorzystania z tej propozycji.

PRAWO

INFORMACJA - PRZEPISY PRAWNE

Rada Wielkopolskiej OIA RP przypomina, że obowiązki związane z utrzymaniem obiektu budowlanego są uregulowane w dwóch ustawach, Prawie budowlanym oraz ustawie o ochronie zabytków. Choć nie stoją one w sprzeczności, to jednak w pewnym zakresie nakładają się na siebie.

Ustalenie strefy ochrony konserwatorskiej w akcie prawa miejscowego nie stanowi podstawy do wymagania od inwestora uzyskania stanowiska organu konserwatorskiego, o ile dany obiekt lub teren nie został również wpisany do rejestru zabytków. Plan miejscowy natomiast nie może wprowadzać dodatkowych obowiązków o charakterze formalnoprawnym w sytuacji, gdy ustawodawca nie przewiduje obowiązku o określonej treści.

W przypadku budynku zabytkowego w sposób nieuchronny krzyżują się zakresy dwóch wyżej wymienionych ustaw regulujących obowiązki związane z utrzymaniem obiektu budowlanego. Choć teoretycznie nie stoją one w sprzeczności, to jednak sytuacji konfliktowych nie da się uniknąć. Zarówno ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jak i Prawo budowlane, przesądzają, że ich postanowienia nie naruszają się wzajemnie. Oznacza to, że w stosunku do obiektów budowlanych, obydwie te ustawy stosuje się jednocześnie, a kompetencje właściwych w tych sprawach organów mogą być realizowane niezależnie od siebie. W dziedzinie utrzymania obiektów w należyтым stanie kompetencje te w pewnym zakresie nakładają się na siebie. Zatem nadzór budowlany kontroluje także stan techniczny zabytków. Fakt, że stan obiektu podlega także kontroli organów konserwatorskich nie zwalnia w żaden sposób od aktywności organów nadzoru budowlanego. Przeciwnie – charakter obiektu i potrzeba szczególnej ochrony substancji zabytkowej powinny mieć wpływ na określenie „odpowiedniości” stanu technicznego w sprawie, a w praktyce – na podwyższenie progu wymagań związanych z utrzymaniem obiektu w należyтым stanie oraz konieczną aktywnością nadzoru budowlanego. Tam, gdzie ustawodawca zauważył możliwość potencjalnej kolizji pomiędzy wartościami chronionymi na gruncie prawa budowlanego, a wartościami związanymi z ochroną zabytków, to każdorazowo dał prymat ochronie tych ostatnich wartości.

Konsekwencją decyzji nakładanej na podstawie Prawa budowlanego jest najczęściej konieczność wykonania określonych robót budowlanych. Jednakże z ustawy o ochronie zabytków wynika, że każdorazowo ich wykonywanie przy zabytku wpisanym do rejestru jak i jego otoczeniu, wymagają pozwolenia konserwatorskiego. Obowiązek jego uzyskania spoczywa wyłącznie na zobowiązanym, a nie na

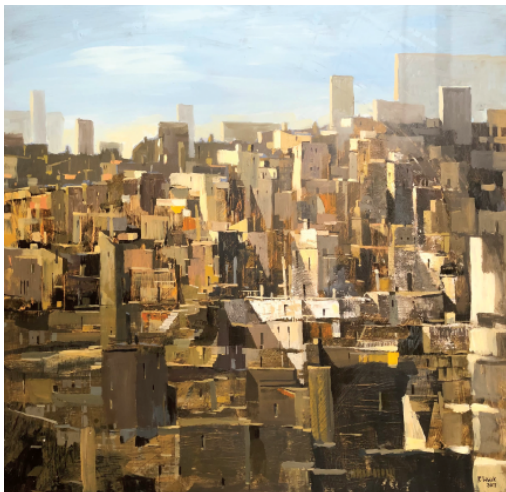
organie nadzoru budowlanego. Ustawa o ochronie zabytków ustanawia szczególną formę ochrony tymczasowej obiektu budowlanego na czas trwania postępowania w sprawie jego wpisu do rejestru zabytków. W jego toku zabronione jest prowadzenie wszelkich robót budowlanych, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku, nawet jeśli objęte są pozwoleniem na budowę czy innego rodzaju zezwoleniem. Nie jest jednak żadną tajemnicą, iż postępowania te trwają zwykle bardzo długo, a ich rezultat jest niepewny, zwłaszcza jeśli dotyczy to obiektu o złym stanie i naruszonej substancji zabytkowej. Postępowanie konserwatora dotyczy przede wszystkim ochrony substancji zabytkowej, a nie stanu obiektu

Utrzymanie w należytym stanie technicznym obiektu zabytkowego jest przedmiotem zainteresowania zarówno organów konserwatorskich, jak i nadzoru budowlanego. Każdy z nich może działać samodzielnie i wymagać od właściciela różnych działań i czynności, mających zasadniczo zbieżne cele. Ich postępowania istotnie się jednak różnią i warto te różnice znać, aby uniknąć dodatkowych kłopotów. Trzeba też pamiętać, że względy ochrony materii zabytkowej niemal zawsze będą brały górę nad pozostałymi (budowlanymi czy użytkowymi), niezależnie od tego, który organ będzie je rozstrzygał.

(na podstawie materiałów LEX Aktualności Budownictwo)

WYDARZENIA

BWA - PIŁA - WYSTAWA ARCHITEKTA - Rafał Lisiak - 15 listopada/16 grudnia

Rada Wielkopolskiej OIA RP informuje, że w Biurze Wystaw Artystycznych Powiatu Piłskiego odbędzie się wystawa prac malarskich Kolegi architekta RAFAŁA LISIAKA* pt.:

“TROCHE ŚWIATŁA WYSTARCZY”, której wernisaż odbędzie się dnia 15 listopada 2024 r. o godz. 19:00.

Autor i Organizatorzy serdecznie zapraszają na wernisaż albo do odwiedzenia wystawy, która potrwa do dnia 16 grudnia 2024 r.

Rafał Lisiak* - architekt, architekt wnętrz - członek SARP Oddział POznań i Wielkopolskiej OIA RP. Urodzony w Poznaniu, w 1962 roku. Żonaty (żona Jola - też architekt), ojciec trojga dzieci. Mieszka i pracuje w Poznaniu.

Studia: 1981–1986 Politechnika Poznańska, Wydział Architektury i Budownictwa, kierunek architektura; 1986–1989 Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych w Poznaniu, Wydział Architektury Wnętrz.

Praca: W latach 1986–1998 Politechnika Poznańska, Wydział Architektury i Budownictwa, katedra rysunku i malarstwa; , pracownice projektowe; 1992–1995 ARCUS P&B COTTBUS, 1996 TEMBORIUS GmbH BINGEN, 2005–2009 Wyższa Szkoła Gospodarstwa w Bydgoszczy, kierunek architektura. w 1998 roku założył biuro projektów STUDIO LISIAK SP. z o.o.

Autor i współautor projektów kilkudziesięciu budynków i zespołów budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej, sakralnych i wnętrz na terenie kraju i zagranicą. Laureat wielu konkursów architektonicznych - ostatnio , wraz z zespołem zajął 1 miejsce w konkursie realizacyjnym na budowę budynku Muzeum Okręgowego w Lesznie (2023).

Uprawia malarstwo i rysunek. Maluje na płótnie i na deskach. Uczestniczy w wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i zagranicą. Jego prace znajdują się w kolekcjach prywatnych w kraju i zagranicą.

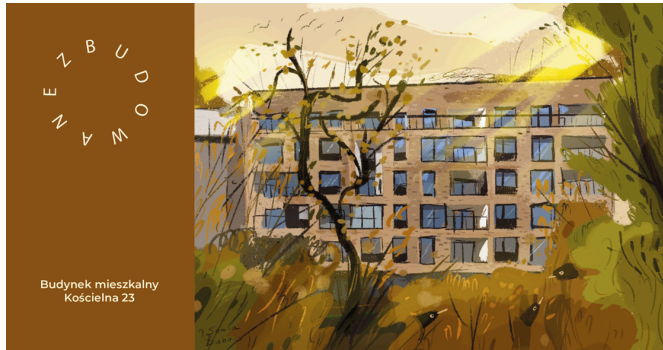
Prezentowane na wystawie prace składają się na melancholijną opowieść o architekturze, którą przez kilkanaście lat tworzył Rafał Lisiak. Jest ona zbudowana z trzech cykli: IZOLACJA (2020-obecnie), MIASTA (2010-2023) oraz NATURA (2015-obecnie).

Szczegółowe informacje o Autorze i o wystawie dostępne są pod linkiem: <https://tiny.pl/jd27app3>

ZAPRASZAMY SERDECZNIE!

SARP OP - spacer ZBUDOWANE - 16 listopada

Rada Wielkopolskiej OIA RP oraz Zarząd SARP Oddział Poznań zapraszają na kolejny spacer w ramach cyklu ZBUDOWANE.

Tym razem bohaterem spotkania będzie Laureat NAGRODY tegorocznej, 26 edycji Nagrody Prezydenta Miasta Poznania im. Jana Baptisty Quadro za najlepszą realizację architektoniczną zrealizowaną w 2023 roku - budynek mieszkalny wielorodzinny zlokalizowany przy ul. Kościelnej 23 - autorstwa Biura Architektonicznego LITOBORSKI + MARCINIAK sp. z o.o. - architekci Piotr

Litoborski i Piotr Marciniak oraz Jędrzej Pawlaczyk (współpraca) wraz z zespołem.

Spacer odbędzie się w sobotę, 16 listopada 2024 r. o godzinie 11.00.

Spacer poprowadzą: architekci z pracowni Litoborski + Marciniak Biuro Architektoniczne sp. z o.o

Na wydarzenie obowiązują zapisy.

Chętnych prosimy o przesłanie danych kontaktowych (imię, nazwisko, numer telefonu) na adres: zbudowane@gmail.com Tytuł wiadomości: KOŚCIELNA

O wyborze decyduje kolejność zgłoszeń, ilość miejsc ograniczona.

KOŚCIELNA 23

Budynek "Kościelna 23" to harmonijne połączenie nowoczesnej architektury z tradycją i charakterem okolicy, w której powstał. W ramach tej zabudowy stworzono ponad 220 komfortowych mieszkań, doskonale wkomponowanych w śródmiejski kontekst. W parterze budynku, który subtelnie wycofuje się od ulicy Kościelnej, znalazło się 17 lokali usługowych, zapraszających przechodniów do odkrywania nowo powstałej ulicy Barańczaka. Zabudowa, której wysokość sięga sześciu kondygnacji nadziemnych, została zaprojektowana z myślą o harmonii z otaczającą architekturą. Wycofanie ostatnich pięter nie tylko nawiązuje do sąsiednich budynków, ale również pozwala na optymalizację nasłonecznienia mieszkań, wprowadzając jednocześnie dynamiczne linie, które nadają bryle budynku lekkości i nowoczesności.

Część zachodnia budynku, wyróżniająca się jako dominanta przestrzenna, stanowi akcent urbanistyczny, podkreślający miastotwórczy charakter inwestycji. Rytm wykuszy o różnorodnych szerokościach, rozciągających się wzdłuż ulicy Barańczaka, nadaje elewacji śródmiejski charakter, jednocześnie tworząc przestrzeń podcieni, która zapewnia ochronę dla przechodniów oraz urozmaica fasadę budynku. Dodatkowo, loggie i balkony, zaprojektowane ze skosem, nie tylko wpuszczają więcej światła do wnętrza, ale także dynamizują elewację, tworząc grę światła i cienia.

Do wykończenia elewacji zastosowano ręcznie formowaną płytkę ceramiczną, która stanowi ukłon w stronę przemysłowej historii okolicy, przypominając o funkcjonującej niegdyś w pobliżu fabryce "WIEPOFAMA",

a jednocześnie doskonale wpisując się w unikalny klimat dzielnicy Jeżyce. Lokale usługowe wyróżniają się starannie zaprojektowaną identyfikacją wizualną w formie neonów, które zostały stworzone w oparciu o wytyczne pracowni, stanowiąc nowoczesny akcent na tle historycznej tkanki miasta. Cała inwestycja jest przykładem współczesnej, świadomej architektury, która nie tylko odpowiada na potrzeby mieszkańców, ale także aktywnie uczestniczy w tworzeniu miejskiej tkanki.

ORGANIZATOR: Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Poznań

PARTNER PROJEKTU: Wielkopolska Okręgowa Izba Architektów RP

ZBUDOWANE:

Cykl spacerów architektonicznych zapoczątkowanych przez Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Poznań w związku z przypadającą w 2018 roku - 20 edycją Nagrody Prezydenta Miasta Poznania im. Jana Baptysty Quadro za najlepszą realizację architektoniczną.

ZAPRASZAMY SERDECZNIE!

PROJEKTOR - seans filmowy - 18 listopada

Rada Wielkopolskiej OIA RP oraz Zarząd SARP Oddział Poznań zapraszają na pokaz pierwszego filmu w ramach kolejnej edycji cyklu PROJEKTOR.

Dnia 18 listopada 2024 r. (poniedziałek) o godz. 18.00 w SARP social club - Poznań, Stary Rynek 56 odbędzie się prezentacja filmu pt:

BV DOSHI - OBIETNICA ARCHITEKTA - reżyser: Jan Schmidt-Garre (Niemcy, 2023 rok).

Balkrishna Doshi (1927-2023) był jednym z najbardziej wpływowych indyjskich architektów XX wieku i zdobywcą prestiżowej nagrody Pritzкера, czyli odpowiednika Nagrody Nobla w dziedzinie architektury. Projektował przez ponad 70 lat. Współpracował z Le Corbusierem i Louisem Kahnem. Wymyślał to, o czym dyskutują dzisiaj młodzi architekci. Od lat 60. XX wieku budował w sposób zrównoważony: z lokalnych materiałów, energooszczędnie, z naturalną klimatyzacją. Od lat 80. XX wieku tworzył tanie osiedla mieszkaniowe, które były dalej rozbudowywane przez mieszkańców slumsów dużych indyjskich miast, co umożliwiło im awans społeczny. Film opowiada o jego życiu i dorobku.

Podróżujemy z Doshim od europejskiego modernizmu lat 50. XX wieku, do współczesnej architektury. Odwiedzamy indyjskie budowle Le Corbusiera i Louisa Kahna, których projekty realizował z nimi jako młody architekt. Poznajemy też jego innych nauczycieli. Obserwujemy, jak Doshi rozwija nowe projekty w swoim biurze w Ahmedabadzie razem z czterema partnerami i sześćdziesięcioma pracownikami. Odwiedzamy zaprojektowane przez niego inne ważne budynki w Bangalore, Indore i Ahmedabadzie. Doshi nigdy nie był formalistą. W centrum jego uwagi zawsze była jednostka, która – jako student, pracownik, gość lub mieszkaniec – korzystała z jego budynków w sposób użytkowy. Dla głęboko wierzącego Doshiego źródłem inspiracji były także religijne rytuały. Razem z nim odwiedzamy hinduskie świątynie i islamskie meczety, które ukształtowały jego architektoniczne idee. Jego bystrość umysłu, humor i mądrość tworzą obraz człowieka, od którego możemy nie tylko nauczyć się, jak budować po ludzku, ale przede wszystkim – jak być prawdziwym humanistą.

Wstęp do filmu przedstawi - arch. Inga Rolek, członkini WPOIA RP oraz SARP Oddział Poznań. Inga Rolek jest architektką, urbanistką i badaczką architektury. W 2013 roku ukończyła studia na Politechnice Poznańskiej. Jest autorką kilkunastu artykułów i wystąpień konferencyjnych skupiających się na relacji człowieka i architektury.

ORGANIZATORZY: Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Poznań i Wielkopolska OIA RP

PARTNER: Miasto Poznań

ZAPRASZAMY!

KONFERENCJA KONSERWATORSKO-ARCHITEKTONICZNA - 21/22 listopada

Rada Wielkopolskiej OIA RP informuje o corocznej Konferencji Konserwatorsko-Architektonicznej poświęconej aktualnym problemom architektury współczesnej, urbanistyki i ochrony zabytków, pn. „Między ortodoksją a kreacją”, organizowanej w siedzibie SARP w Warszawie już po raz szesnasty.

W tym roku Konferencja odbędzie się pod hasłem: RE-KOMPOZYCJA. SZANSA DLA WSPÓŁCZESNYCH MIAST. ARCHITEKTURA. EKOLOGIA. REWITALIZACJA i będzie obejmowała

prezentacje oraz dyskusje na temat wielu wybitnych inwestycji zarówno komercyjnych jak i publicznych.

TERMIN: 21 i 22 listopada 2024 roku

FORMA KONFERENCJI - stacjonarnie i on-line

W programie Konferencji m.in.

1. wykłady wprowadzające:
  - BOLESŁAW STELMACH, architekt, dyrektor NIAiU/ Podzamcze w Lublinie. Studium przypadku.
  - MARCIN DAWIDOWICZ, Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków/ Rewitalizacja historycznych zespołów przemysłowych jako narzędzie kreowania nowych przestrzeni miejskich.
2. prezentacje na temat najciekawszych projektów, realizacji i adaptacji konserwatorskich - Architektura w ścisłej strefie konserwatorskiej 2022 – 2024
3. dyskusje:
  - Odpowiedzialność deweloperów za kształt polskiej urbanistyki
  - Czas przełomu na rynku nieruchomości: mieszkania, inwestycje, rewitalizacje. Branża nieruchomości w obliczu olbrzymich wyzwań
4. debata - Pustka w sercu miasta
5. specjalne zwiedzanie odstępionych piwnic Pałacu Saskiego i Pałacu Brühla w Warszawie - plac marszałka Józefa Piłsudskiego

Szczegółowy program wraz informacjami dostępny jest na stronie www. Konferencji pod linkiem: <https://www.miedzortodoksjaakreacja.com/>

ORGANIZATORZY: Stowarzyszenie Architektów Polskich SARP, Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki TRYGON Agencja Autorska

Zainteresowanych ZAPRASZAMY!!

FESTIWAL "NOWY PLAN" - Spacer: Kościół pw. Świętej Rodziny - 23 listopada

Rada Wielkopolskiej OIA RP, jako partner wydarzenia Nowy Plan Festiwal 2024, informuje o kolejnym wydarzeniu.

Kosmiczna architektura! Z jednej strony proste wysokie bloki osiedla Kopernika w Poznaniu, po drugiej – oryginalne koliste linie kościoła św. Rodziny. Budowana na fali kościelnego boomu z początku lat 80. XX wieku świątynia nawiązuje formą do patrona osiedla i może kojarzyć się z astronomicznym obserwatorium. Kosmicznych odniesień jest tu zresztą więcej, choćby na fresku

widocznym na sklepieniu głównego wnętrza. Cechy gwiazd i planet ma wiele elementów wyposażenia. Kościół zaprojektowany przez poznańskich architektów: Włodzimierza Wojciechowskiego, Bohdana Celichowskiego i Wojciecha Kasprzyckiego, osadzono na skraju fortecznego zieleńca (dziś parku). Spójną kompozycję z otoczeniem tworzą świątynia, kameralny dom parafialny, krużganek oraz starannie zaprojektowane przedpole budynku z charakterystyczną bramą.

data: 23 listopada 2024 r. o godzinie 11.00

prorowadzenie: Jakub Głaz

miejsce: Poznań, ul. Promienista 131

Na wydarzenie obowiązują zapisy.

• Chętnych prosimy o przesłanie danych kontaktowych (imię, nazwisko, numer telefonu) na adres:

nowyplanfestiwal@gmail.com

• Tytuł wiadomości: ŚW. RODZINY

• Zapisy otwarte: od 19 listopada 2024 r.; o wyborze decyduje kolejność zgłoszeń, ilość miejsc ograniczona.

Tematem przewodnim zbliżającej się już do końca 7 edycji festiwalu jest architektura sakralna, pod hasłem ARCHITEKTURA NA WIARĘ. Jest to w Polsce architektura powstała w ramach ruchu społecznego - najczęściej jako przejaw buntu przeciw władzy i próba zbudowania miejsca rozwoju idei wolnościowych. Jak dziś społeczeństwo patrzy na te obiekty, jaka będzie ich przyszłość w laicyzującym się społeczeństwie. Czy jesteśmy gotowi na zmianę kościołów na galerię sztuki, hotele czy szkoły? Na te i inne ważne aktualnie pytania starał się odpowiedzieć tegoroczny Festiwal "NOWY PLAN"

ARCHITEKTURA NA WIARĘ

Kościół wybudowane w Polsce po wojnie to fascynujący temat. Po pierwsze, są wyrazem połączenia wielu wieków tradycji z nowoczesnością. Po drugie, ich projektowanie stanowiło swoiste laboratorium dla architektów. Wypracowywali nowe rozwiązania i formy dla budynków stawianych dotąd w oparciu o utrwalone i nacechowane symbolicznie schematy. Po trzecie, architektura sakralna była „wentylem” dla projektantów tworzących powtarzalne osiedla i bloki. Wreszcie, po czwarte, budowanie świątyń było także przejawem sprzeciwu wobec obowiązującego systemu politycznego i ekonomicznego (choć już w latach 80. XX wieku Państwo wydawało wręcz hurtowo zgody na ich budowę). Nie było drugiej dziedziny architektury, która – na tak wielką skalę – miałaby mecenasa innego niż Państwo. Nie było też innych obiektów stawianych z tak silnym oddolnym społecznym wsparciem, zarówno w formie pracy, jak i finansów.

FESTIWAL „NOWY PLAN” – coroczny festiwal poświęcony modernistycznej architekturze, urbanistyce i sztuce organizowany w Poznaniu. „NOWY PLAN” przeznaczony jest zarówno dla specjalistów, entuzjastów,

jak i laików. Ma zamiar skupiać się za każdym razem na innym zagadnieniu, zjawisku, okresie lub twórcach architektury modernistycznej. Lokując się w Poznaniu ma ambicje podkreślenia roli modernizmu w rozwoju powojennego miasta, ale chce także sięgać dalej – umieszczając wątki lokalne w szerokim, ogólnopolskim lub światowym kontekście.

ORGANIZATORZY:

SARP Oddział Poznań, Centrum Otwarte, Stowarzyszenie Punkt Wspólny, Fundacja made in art

PARTNERZY:

Miasto Poznań, Wielkopolska Okręgowa Izba Architektów RP

Dofinansowano ze środków Wydziału Kultury UM Poznań

ZAPRASZAMY SERDECZNIE!

MPOIA RP - KONFERENCJA - ZAKOPANE - 28/29 listopada

Rada Wielkopolskiej OIA RP, w imieniu Rady Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP zaprasza do wzięcia udziału w organizowanej cyklicznie, ogólnopolskiej XI Konferencji tematycznej pt.: „Architekt(a) misja publiczna”. Tegoroczna Konferencja odbędzie się w dniach 28 - 29 listopada 2024 r. w hotelu Nosalowy Dwór w Zakopanem.

Motywy przewodnim Konferencji będą zagadnienia dotyczące Ustawy Prawo zamówień publicznych oraz nowelizacji Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem Konferencji jest zwrócenie uwagi na praktyczne aspekty stosowania zapisów ustaw i ich wpływ na sposób realizacji inwestycji sektora publicznego i innych. Rok po wprowadzeniu reformy planowania, zasadnym jest również poddanie analizie efektów działania nowych narzędzi i reguł zarządzania przestrzenią.

W ramach konferencji planowane są trzy panele dyskusyjne (dwa pierwszego i jeden drugiego dnia).

- I panel (moderowany przez architektów Agnieszkę Sanecką i Marka Saneckiego) obejmie autorskie prezentacje inwestycji publicznych realizowanych w różnych procedurach (konkursowej, przetargowej etc.),
- II panel (moderowany przez architekta Piotra Rudolę) dotyczyć będzie propozycji zmian legislacyjnych do Ustawy Prawo zamówień publicznych,
- III panel (moderowany przez architekt Bernadettę Pólichłópek-Szczygieł) dotyczyć będzie prezentacji projektów i wniosków z wdrożenia procedury zintegrowanych planów inwestycyjnych oraz propozycji zmian legislacyjnych do Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Konferencja będzie doskonałą okazją do wymiany doświadczeń oraz podjęcia dyskusji nad zagadnieniami związanymi z praktycznymi aspektami wykonywania zawodu architekta. Wnioski będą inspiracją do podejmowania działań związanych z ujednoczeniem zasad funkcjonowania prawa.

Koszt udziału w Konferencji bez noclegu - wynosi 300 zł (udział w Konferencji z noclegiem 28/29 listopada 2024 r. w pokoju 1 os. - 1200 zł, udział w Konferencji z noclegiem 28/29 listopada 2024 r. w pokoju 2 os. - 700 zł). Szczegółowych informacji udziela Biuro Małopolskiej OIA RP - tel. 12 427 26 47, adres mailowy: malopolska@izbaarchitektow.pl

Liczba miejsc ograniczona. Liczy się kolejność zgłoszeń. Koszty udziału w Konferencji, dojazdu i noclegu każdy Zainteresowany pokrywa we własnym zakresie. Można także zarezerwować sobie nocleg w innym hotelu, w pobliżu.

Szczegółowy program:

MPOIA RP	28-29 XI 2024	KONFERENCJA	Nosalowy Dwór Resort & SPA Zakopane
		ARCHITEKT[A] MISJA PUBLICZNA	
DZIEŃ PIERWSZY 28 XI 2024 (CZWARTEK)		DZIEŃ DRUGI 29 XI 2024 (PIĄTEK)	
12:00-14:00 REJESTRACJA UCZESTNIKÓW, OBIAD		10:00-11:30 PANEL III cz.1 – NOWELIZACJA USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM W PRAKTYCE	
14:00-14:10 ROZPOCZĘCIE KONFERENCJI		Moderator: <ul style="list-style-type: none"> Bernadetta Póhchopek-Szczygiel Członek Prezydium Rady Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP 	
14:10-16:10 PANEL I – USTAWA PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W PRAKTYCE – DOŚWIADCZENIA I OCZEKIWANIA Prelegenci i Moderatorzy: <ul style="list-style-type: none"> Agnieszka Sanecka, Saneccy Architektura x Krajobraz Marek Sanecki, Saneccy Architektura x Krajobraz Prelegenci i Paneliści: <ul style="list-style-type: none"> Bożena de Bończa Tomaszewska, Bończa Studio Ewa Janik, M.O.C. Architektki Kazimierz Łatak, Biuro Projektów Lewicki Łatak Mateusz Manecki, ARP Manecki Architekci Sara Skibkiewicz-Morońska, Radca prawny Urząd Gminy Bochnia i Urząd Gminy w Trzcielnie Przedstawiciel Urzędu Zamówień Publicznych Przed panelem odbędzie się 15 min. prezentacja firmy partnerskiej konferencji		Prelegenci: <ul style="list-style-type: none"> Tomasz Babicz, Architektura Bezpieczeństwa Tomasz Babicz Magdalena Czechowska, MC Kwadrat Studio Projektowe Maciej Kubicki, Zastępca Przewodniczącego Rady Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP Lukasz Marciński, Zastępca Dyrektora Departamentu Planowania Przestrzennego Ministerstwa Rozwoju i Technologii Przed pierwszą częścią panelu odbędzie się 15 min. prezentacja firmy partnerskiej konferencji	
16:10-17:00 PRZERWA KAWOWA		11:30-12:30 PRZERWA KAWOWA	
17:00-19:00 PANEL II – USTAWA PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W PRZEPISACH – PROPOZYCJE ZMIAN Prelegent i Moderator: <ul style="list-style-type: none"> Piotr Rudol, Członek Zespołu ds. Warunków Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Izby Architektów RP Paneliści: <ul style="list-style-type: none"> Piotr Fokczyński, Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP Bohdan Lisowski, Przewodniczący Polskiej Rady Architektury Agnieszka Olszewska, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych Przed panelem odbędzie się 15 min. prezentacja firmy partnerskiej konferencji		12:30-14:30 PANEL III cz.2 – NOWELIZACJA USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM W PRAKTYCE Moderator: <ul style="list-style-type: none"> Bernadetta Póhchopek-Szczygiel Członek Prezydium Rady Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP Paneliści: <ul style="list-style-type: none"> Tomasz Babicz, Architektura Bezpieczeństwa Tomasz Babicz Magdalena Czechowska, MC Kwadrat Studio Projektowe Marta Gratkowska, Kierownik Biura Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Zakopane Maciej Kubicki, Zastępca Przewodniczącego Rady Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP Lukasz Marciński, Zastępca Dyrektora Departamentu Planowania Przestrzennego Ministerstwa Rozwoju i Technologii Piotr Sawicki, Pracownia SAWAWA Janusz Sepioł, Główny Architekt Miasta Krakowa Agnieszka Widlak-Lindsay, Wiceprezes Krakowskiego Oddziału Polskiego Związku Firm Deweloperskich Przed drugą częścią panelu odbędzie się 15 min. prezentacja firmy partnerskiej konferencji.	
20:30 KOLACJA W FORMIE BIESIADY REGIONALNEJ		14:30-14:40 ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI	

ORGANIZATOR

PATRONI HONOROWI

SPONSORZY

PATRONI MEDIALNI

PROJEKTOR - seans filmowy - 5 grudnia

Rada Wielkopolskiej OIA RP oraz Zarząd SARP Oddział Poznań zapraszają na pokaz filmu w ramach kolejnej edycji cyklu PROJEKTOR.

Dnia 5 grudnia 2024 r. (wtorek) o godz. 18.00 w SARP social club - Poznań, Stary Rynek 56 odbędzie się prezentacja filmu pt:

SOWIECKIE PRZYSTANKI AUTOBUSOWE - reżyser: Kristoffer Hegnsvad (Szwecja, 2022 rok).

Architektura na terenie ZSRR była pod pełną kontrolą władzy. Miała być wielka i ukazująca potęgę komunizmu. Na kontrolę wyglądu i założeń architektonicznych wszystkich przystanków autobusowych w radzieckim imperium często nie starczało jednak czasu. W ten sposób stały się wyrazem ekspresji twórczej, często nawiązującej do lokalnych tradycji. Bywały też twórczością poza kontrolą. Na początku XXI wieku kanadyjski fotograf Christopher Herwig rozpoczął poszukiwanie oryginalnych radzieckich przystanków autobusowych na terenach postsowieckich, od Kijowa do Władywostoku. Publikował wysoko cenione przez krytyków albumy zdjęć, w których ukazywał różne typy przystanków utrzymane w wielu stylach: od brutalizmu do wybuchowej i szalonej fantazji.

Kręcony przez 7 lat film pokazuje efekty poszukiwań Herwiga, zdradzając również historie powstania poszczególnych przystanków. Zawiera też rozmowy z niektórymi z ich twórców. Dziś te przystanki, kojarzone z minioną epoką, są niszczone i traktowane jako dziwne i kłopotliwe konstrukcje. Herwig uważa je jednak za jedną z największych i najbardziej zróżnicowanych kolekcji architektonicznych na świecie. Zbierał zdjęcia przystanków i dokumentował historie z nimi związane przez 20 lat po to, aby uchronić je od zniszczenia i zapomnienia.

Wstęp do filmu przedstawi - dr inż. arch. Agnieszka Rumień z Instytutu Architektury i Ochrony Dziedzictwa na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej, "po godzinach" wokalistka Zespołu Windy!, który tworzą pracownicy WAPP.

ORGANIZATORZY: Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Poznań i Wielkopolska OIA RP

PARTNER: Miasto Poznań

ZAPRASZAMY!

PROJEKTOR - seans filmowy - 12 grudnia

Rada Wielkopolskiej OIA RP oraz Zarząd SARP Oddział Poznań zapraszają na pokaz filmu w ramach kolejnej edycji cyklu PROJEKTOR.

Dnia 12 grudnia 2024 r. (wtorek) o godz. 18.00 w SARP social club - Poznań, Stary Rynek 56 odbędzie się prezentacja filmu pt:

JASZOWIEC. ZAPOMNIANA NOWOCZESNOŚĆ - reżyser: Roman Kałuży-Wierzchosławski (Polska, 2024 rok).

To opowieść o atmosferze lat 60. i 70. XX wieku, ówczesnych założeniach urbanistycznych i architektonicznych, a także „niechcianym” dziedzictwie, które ze względu na nieodpowiednie traktowanie, odchodzi do przeszłości.

Jaszowiec - modernistyczna dzielnica wypoczynkowa, która powstała w Ustroniu w latach 60. i 70., twórcy filmu, dzięki udziałowi ekspertów z wielu dyscyplin, poszukują odpowiedzi na pytanie o unikatowość tego projektu, a także o to jak postrzegamy dziś architektoniczne dziedzictwo PRL.

Film opowiada o ośrodku wczasowym, który zrealizowano w latach 1961-1970 według projektu Jerzego i Zygmunta Winnickich oraz Ireny i Czesława Kotelów. W plebiscycie tygodnika „Polityka” z 1970 r. znalazł się wśród trzynastu najlepszych realizacji architektonicznych 25-lecia PRL. Dzielnica miała być centrum wypoczynkowym dla pracowników pobliskich zakładów przemysłowych. Siedemnaście budynków wtapia się w krajobraz Doliny Jaszowca, nie niszcząc górskiej przyrody. Projekt został przygotowany w duchu powojennego modernizmu z niezwykłą dbałością o detale. Osiedle miało własne centrum handlowo-usługowe, pocztę, a nawet ambulatorium.

Wstęp do filmu przedstawi - producent Mateusz Bieleś, ustronianin, prezes Fundacji Zielone Konie i pomysłodawca filmu. Mateusz Bieleś powiedział „... obraz opowiada o modernistycznej dzielnicy wypoczynkowej, ale jest w zasadzie uniwersalną historią, którą można odnieść do wielu otaczających nas budynków. Dokument mówi o zaprzepaszczonych szansach i o tym, że osiągamy mistrzostwo w niszczeniu własnego dorobku kulturalnego ...”.

ORGANIZATORZY: Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział Poznań i Wielkopolska OIA RP

PARTNER: Miasto Poznań

ZAPRASZAMY!

POSZUKIWANY AUTOR / SPADKOBIERCY PROJEKTU

W związku z planowaną przebudową i rozbudową (o ile będzie pozytywne stanowisko Miejskiego Konserwatora Zabytków) budynku przy ul. Wieżowej 25 w Poznaniu poszukiwani są spadkobierców autora projektu Architekta Jerzego Liśniewicza.

Wszelkie informacje dotyczące tej sprawy prosimy przysyłać bezpośrednio na adres Zainteresowanej:

Monika Stachowiak, architekt IARP

tel. 607 758 049; e-mail: architekt.stachowiak@interia.pl

ODESZLI Z NASZEGO GRONA

Kazimierz Ferenc, architekt (1944 - 2024) - pierwszy Prezes IARP

Rada Wielkopolskiej OIA RP z żalem zawiadamia, że dnia 9 listopada zmarł architekt Kazimierz Ferenc, zasłużony dla naszego środowiska Kolega. Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Izby Architektów RP. Prezes Krajowej Rady IARP I kadencji, od 2026 roku Honorowy Prezes KRIA. W latach 1990-1994 wojewoda rzeszowski, w latach 1998-2001 podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. W latach 2014-2015 koordynator pracy gabinetu politycznego Ministra Sprawiedliwości.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się dnia 13 listopada 2024 roku w Kościele Parafialnym w Zalesiu, w Rzeszowie.

Rada WPOIA RP zachęca do lektury i przypomnienia sobie ciekawego wywiadu z Kazimierzem Ferencem, który ukazał się niedawno na łamach czasopisma IARP "Zawód:Architekt" w numerze 89 (czerwiec - sierpień 2023) pt: "Kilka refleksji na temat", ilustrowanego rysunkiem własnym Kazimierza Ferenc - autoportretem, który publikujemy obok.....

Kazimierz Zygmunt Ferenc*

(ur. 20 lipca 1944 w Zalesiu, zm. 8 listopada 2024) – polski urzędnik państwowy, architekt i polityk. W 1968 ukończył studia na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej. Był pracownikiem kolejno: Miastoprojektu w Krakowie (1968–1970), Biura Projektów Budownictwa Komunalnego w Rzeszowie (1970–1971), Wydziału Architektury Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Rzeszowie (1971–1972), Biura Projektów Budownictwa Miejskiego w Rzeszowie (1972–1974) i Rzeszowskiego Biura Projektowego (1974–1978). W latach 1979–1985 był zatrudniony w Inwestprojekcie w Rzeszowie.

Od września 1980 działał w „Solidarności” w Inwestprojekcie. W 1981 był delegatem WZD Regionu Rzeszów, podczas którego przewodniczył obradom związku. Po wprowadzeniu stanu wojennego należał do założycieli niejawniej Regionalnej Komisji Wykonawczej w regionie. Od kwietnia 1982 był działaczem RKW „Solidarność” w Rzeszowie. Od 30 sierpnia 1982 do 11 września 1982 był internowany w ośrodku odosobnienia w Uhercach. W 1982 został organizatorem kolportażu i dystrybutorem wydawnictw podziemnych. Do 1986 był uczestnikiem manifestacji w Rzeszowie, wielokrotnie przesłuchiwany z uwagi na prowadzoną działalność. W lutym 1989 został członkiem wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Rzeszowie, a od lipca 1989 do czerwca 1990 był przewodniczącym regionalnego KO „S”. W latach 1985–1990 prowadził własną pracownię projektową. W latach 1982–1990 był Prezesem Oddziału Stowarzyszenia Architektów Polskich w Rzeszowie, w 1997 objął funkcję wiceprezesa tej organizacji. Potem został Prezesem IARP. *Źródło: Wikipedia

Przypominamy rozmowę pierwszego redaktora naczelnego "Z:A" Sebastiana Osowskiego z Kazimierzem Ferencem, opublikowaną w "Z:A" w 2011 roku z okazji 10-lecia Ustawy samorządowej.

24 stycznia 2011 roku minęło dziesięć lat od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw (2001 nr 5, poz. 4) Ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa i urbanistów. O wspomnieniach z okresu „przed ustawą” i tuż po niej opowiada Kazimierz Ferenc, pierwszy Prezes Izby Architektów RP.

Sebastian Osowski: Do którego roku musielibyśmy się cofnąć, by wziąć udział w pierwszych rozmowach o samorządzie zawodowym architektów?

Kazimierz Ferenc: To był początek lat 80., czas prezesury Zbyszka Zawistowskiego... (w SARPie)

SO: Czyli jeszcze zupełnie inna rzeczywistość i polityczna, i rynkowa.

KF: Tak... Jeszcze nie było rynku, ale zawód architekta zawsze miał pewne cechy rynkowe. Nawet w czasach PRL. I to jest chyba powód, dla którego rozmawialiśmy o samorządzie zawodowym architektów.

SO: Skąd wzięła się ta chęć samodecydowania o warunkach uprawiania zawodu architekta? O przesunięciu tej kwestii z kompetencji urzędniczych w ręce samego środowiska?

KF: Uważaliśmy, że państwo sprawne to państwo wykonujące tylko te kompetencje, których nie może podjąć się nikt inny. A pozostałe deleguje na środowiska mające większe doświadczenie niż aparat państwowy, niż urzędnik. Uznaliśmy, że w dziedzinie standardów wykonywania zawodu architekta będziemy lepsi, działając jako organizacja zawodowa. Wobec tego w imię wartości dobra publicznego przejmujemy kompetencje wykonywane dotychczas przez urzędników. Tak należy to nazwać.

SO: Czy myśląc o polskiej Izbie Architektów, podpatrywano rozwiązania samorządowe z innych krajów?

KF: Ależ tak! Wiedzieliśmy, że istnieje RIBA, która jest równocześnie stowarzyszeniem, związkiem i izbą zawodową w Wielkiej Brytanii. A później wiedzieliśmy też, że izby zawodowe, wykonujące kompetencje w imieniu państwa, istnieją w większości krajów członkowskich Unii Europejskiej. Używaliśmy tego argumentu – nie dlatego, że istnieją, tylko dlatego, że aby móc wykonywać zawód w tamtych państwach, trzeba należeć do izb. Wobec tego po naszym wejściu do Unii każdy zagraniczny architekt (przynajmniej z większości państw UE) mógłby wykonywać zawód architekta w Polsce, będąc członkiem właściwej izby w swoim kraju. Natomiast żaden polski architekt – bez istnienia polskiej izby – nie mógłby wykonywać tego zawodu poza naszymi granicami. Mieliśmy tego pełną świadomość.

SO: Dlaczego uważano, że pewne zawody, w tym architekta, powinny mieć taką organizację jak izba samorządowa?

KF: Zgodnie z art. 17 ust. 1 Konstytucji zawody zaufania publicznego mogą się zrzeszać w obligatoryjne samorządy zawodowe. A zgodnie z ust. 2 można tworzyć także inne samorządy, lecz na zasadzie nieobligatoryjnej. Zawód architekta, tak jak zawody lekarza albo księgowego, spełnia normatywne cechy zawodu zaufania publicznego – w naszym przypadku interesem publicznym jest dbałość o ład przestrzenny. Tak uważaliśmy i – już później – przywoływaliśmy ten argument jako argument za powołaniem Izby.

SO: Kto brał udział w przygotowywaniu samej ustawy, tworzeniu jej zarysu na piśmie?

KF: Utworzyliśmy kilkusobową Grupę Roboczą. Nie zaryzykuję wymienienia nazwisk, bo musiałbym polegać wyłącznie na własnej pamięci, a kolegom, których bym pominął, byłoby przykro. To był zespół, który stał się potem szkieletem Komitetu Organizacyjnego Izby Architektów.

SO: Jak wyglądała współpraca z inżynierami i urbanistami?

KF: My napisaliśmy ustawę, która powoływała wszystkie trzy izby. Powód był prosty – mieliśmy świadomość, że lobby inżynierów budownictwa w sejmie jest większe niż architektów. Architektów było wtedy w Polsce 7–8 tysięcy, a inżynierów budownictwa piętnaście razy więcej. Wiedzieliśmy, że jeśli nie powstanie Izba Inżynierów Budownictwa, to nie powstanie Izba Architektów, mimo naszego przekonania, że obligatoryjność przynależności do Izby Inżynierów Budownictwa mogła być dyskusyjna.

Natomiast Izba Urbanistów powstała dlatego, że istnieje TUP, który zrzesza wszystkie zawody partycypujące w wykonywaniu projektów planowania przestrzennego, od socjologów po statystyków. Oni wszyscy mogą być członkami TUP, dlatego w tej izbie architekci zajmujący się planowaniem przestrzennym są w mniejszości. Ten samorząd to zresztą ewenement w skali europejskiej – tylko w Polsce jest Izba Urbanistów. W dyrektywie unijnej zawód architekta wyczerpuje bowiem także cechy zawodu urbanisty.

SO: A ze strony organów państwa? Ministerstwo Infrastruktury, postowie – czy prowadzono z nimi rozmowy?

KF: Wówczas jeszcze nie było Ministerstwa Infrastruktury. W momencie uchwalenia ustawy ministrem właściwym był minister rozwoju regionalnego i budownictwa, o całkiem innych kompetencjach niż dzisiaj. Ale wtedy nie należeliśmy jeszcze do UE, a minister ten zajmował się m.in. planowaniem przestrzennym. Wtedy to się bardzo szybko i dynamicznie zmieniało. Aż w końcu zniknęło Ministerstwo Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, a w jego miejsce powołano Urząd Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast, który zajmował się planowaniem przestrzennym, a nie architekturą, znajdującą się w kompetencji MSWiA.

W każdym razie – w okresie, kiedy ustawa była procedowana w parlamencie, ministrem właściwym w sprawach architektury i planowania przestrzennego był... właśnie minister spraw wewnętrznych i administracji. Proszę uwierzyć – architekturę traktowano w kategoriach administracji! Kiedy ustawa została uchwalona, to powstało już Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Budownictwa, a nominację wręczał nam minister Jerzy Kropiwnicki.

SO: Jak przebiegało przeprowadzenie ustawy przez parlament?

KF: Formalnie napisaliśmy ustawę, którą wręczyliśmy ministrowi Markowi Naglewskiemu, ponieważ był to minister właściwy w sprawach budownictwa i architektury w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Zajmował się geodezją, architekturą, budownictwem. Potem, tak jak teraz, nastąpiły procedury legislacyjne – wewnątrzresortowa procedura uzgodnień włącznie z opinią departamentu prawnego. Ustawę opiniował dyrektor departamentu, który dzisiaj jest wiceministrem sprawiedliwości, pan Zbigniew Wrona.

Następnie projekt został rozesłany do ministerstw w celu dokonania uzgodnień ze wszystkimi właściwymi ministrami. I kolejno były: konferencja uzgodnieniowa, rada legislacyjna, stały Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów. Wreszcie projekt stanął na Radzie Ministrów, a gdy rząd przyjął tę ustawę, to jako przedłożenie rządowe wpłynęła ona do łaski marszałkowskiej. Tam trochę przeleżała, potem było pierwsze czytanie, drugie czytanie, trzecie, senat i wreszcie podpis prezydenta.

SO: I po przyjęciu przez sejm ustawa została opublikowana w Dzienniku Ustaw?

KF: Tak, to był styczeń 2001 r., vacatio legis trwało chyba sześć miesięcy.

SO: Od razu po opublikowaniu ustawy powstał komitet organizacyjny?

KF: Powstały trzy komitety organizacyjne. Minister Kropiwnicki powołał je dla Izby Architektów, Izby Urbanistów i Izby Inżynierów Budownictwa.

SO: Wiem, że Komitet Organizacyjny Izby Architektów liczył dziewięć osób. Czy ktoś jeszcze był blisko tych prac?

KF: Olgierd Dziekoński nie wszedł do komitetu, ponieważ był już wiceministrem rozwoju regionalnego u ministra Kropiwnickiego. Ale nadzorował to, co robiliśmy.

SO: I co miał zrealizować komitet?

KF: Całą strukturę organizacyjną do wyborów. Rozpisać wybory od najniższego szczebla.

SO: Czyli od spotkań okręgowych po Zjazd Krajowy...

KF: Tak, nadzorowaliśmy wszystko. Musieliśmy zorganizować wszystkie organy na każdym szczeblu, pilnowaliśmy, żeby były przestrzegane zapisy ustawy o wyborze delegatów.

SO: Podział na okręgi był efektem samej ustawy o samorządach w budownictwie czy wynikał z innych przepisów?

KF: W procedurze administracyjnej i zgodnie z polskim porządkiem prawnym jest tak, że jeżeli w ustawie nie ma delegacji do rozporządzenia i określenia w tej delegacji, co może być w rozporządzeniu, to nic więcej nie może się w nim znaleźć. Wobec tego w ustawie powołaliśmy 16 izb okręgowych – tyle, ile województw. Uważaliśmy, że tak będzie najlepiej. Że kompatybilność podziału państwa administracyjnego z właściwością terytorialną będzie najbardziej logiczna. To prawda, że początkowo niektóre mniejsze okręgi,

np. opolski czy świętokrzyski, miały kłopoty ze względu na liczbę członków, ale teraz nie jest to już taki problem. A skoro mówimy o delegacjach ustawy, to istotne jest, że w ustawie samorządowej nie daliśmy delegacji do żadnych rozporządzeń. Chcieliśmy, żeby ewentualne zmiany mógł wprowadzać tylko parlament.

SO: Jaka była rola SARP w tych początkowych pracach?

KF: Tak naprawdę bez SARP Izba by nie powstała. SARP jest jej ojcem, dziadkiem i pradziadkiem. To świadczy też o wielkości Stowarzyszenia. Ktoś może powiedzieć, że przesadzam, bo kiedy powstawała Izba, byłem wiceprezesem Zarządu Głównego SARP. Stowarzyszenie oddało część kompetencji w imię dobra wspólnego. Ale równocześnie miało świadomość – i trzeba to powiedzieć – że żaden rząd i żaden parlament nie deleguje tych kompetencji do SARP. W Polsce bano się stowarzyszeń twórczych, dlatego powstała Izba. Jedynym związkiem twórczym w Europie, który łączy te kompetencje, jest RIBA.

SO: Kto był wówczas prezesem SARP?

KF: Ryszard Jurkowski.

SO: Czego założyciele spodziewali się po ustawie samorządowej i powoływanym przez nią samorządzie zawodowym architektów?

KF: Jak człowiek coś tworzy, to się spodziewa, że „dziecko” będzie najpiękniejsze, najładniejsze, najzdolniejsze, najsprawniejsze. Bez wad. I tego się spodziewaliśmy. Że będziemy w stanie uporządkować wykonywanie zawodu architekta w imię dobra publicznego, w imię ładu przestrzennego. W interesie nawet nie samych przedstawicieli zawodu, ale mieszkańców Polski.

Kiedy pisaliśmy tę ustawę, to w naszym zawodzie dominował rynek wykonawczy. Teraz jest rynek inwestora. Wtedy warunki dyktował wykonawca. I uważaliśmy, że siła naszej Izby może być na tyle duża, że będziemy mogli wpływać na ten rynek.

SO: Pana zdaniem zaangażowanie było warte osiągniętego rezultatu?

KF: Oczywiście, że było warte. Choćby dlatego, że nikt inny nie potrafił regulować wykonywania zawodu lepiej niż reprezentanci tego zawodu. Natomiast co jeszcze robić? Należy likwidować wszystkie patologie, które narosły w czasie tworzenia ustawy, potem Izby, i wreszcie w praktyce wykonywania przez Izbę jej kompetencji. Należy monitorować, wyciągać wnioski. Niewątpliwie dopuszczenie do wykonywania zawodu musi ulegać regulacji przez Izbę. Nie powinno być to tylko wykonywanie kompetencji administracyjnych. Izba jest konieczna do nadawania, odbierania uprawnień, ale przez rutynę wiele rzeczy może umykać. A nie powinna umknąć nam wartość zawodu architekta.

Źródło: Z:A 2(20)/2011

TU NAS ZNAJDZIESZ

[strona www](#)

[Facebook](#)

[Instagram](#)

Wielkopolska Okręgowa Izba Architektów RP
Stary Rynek 56, 61-772 Poznań